

Vinduer, Døre og Lister.

Godt og billigt Arbejde.
Hugo Oster's Maskinsnedkeri,
Tlf. 216. Thorshavn. Tlf. 216.

Det sociale Udvalg.

Forslaget samler hele den administrative Myndighed i Kommunalbestyrelserne, som udover den gennem det sociale Udvalg, der vil blive nedsat i hver Kommune. Der er rejst den Indvending, at dette Udvalgs Arbejde vil blive uoverkommeligt for Formanden, men man maa jo huske, at der kan tilfælges Udvalgsformanden Vederlag for Indtægtskab, og det er heldigt, thi det gælder jo om at finde den dygtigste Mand til denne Post. Udvalget kan tilkalde særlig sagkyndige, og dette Udvalg bliver det faste Midtpunkt i hele Administrationen.

Børnene skal værnes og hjælpes.

Sociallovens Formaal er at værne og hjælpe, og det er først og fremmest den opvoksende Slægt, Børnene, man vil værne og hjælpe. De Midler, der anvendes til Børnenes Opvækst og Opdragelse, kommer igen med store Renter. Den arbejdende Kvinde, der skal være Moder, kan faa Hjælp baade for og under Fødslen og efter denne. Dette er et Skridt fremad i den rigtige Retning, og der kan oprettes kommunale Fødehjem, hvis Kommunerne ønsker det.

Mad til underernærede Børn.

Forslaget bestemmer, at Kommunalbestyrelsen skal drage Omsorg for, at underernærede Børn daglig faar en Ret varm Mad i Skolen i Vinterhalvaaret, og Staten yder en Tredjedel af Udgifterne her til. Det vilde være ønskeligt, om der fandtes en Skolekø, i hver Kommune. Det vilde maaske koste Penge, men alligevel være en lønende Foranstaltning. Reglerne om Skolekøene bør dog efter min Mening simplificeres.

Betalinger af Børnebidrag.

Det er rigtigt, at Betalingen af Børnebidrag flyttes fra Politimestrene over til det sociale Udvalg, thi Politiet har ofte taget allfor tungt og forretningsmæssigt paa disse Sager. Det sociale Udvalg vil bedre end Politimestrene kunne optræde forstaaende i de enkelte Tilfælde. Forslaget flytter Udgifterne fra Forsorgeskommunen over til Staten i Tilfælde, hvor Alimenterne ikke kan betale. Men Overførslen sker desværre først efterhaanden. Dette er ca. 3 Mill. Kr., Staten her paatager sig at betale.

Hjælpen til Børn af Enker og Enkemænd.

Reglerne for Hjælp til Børn af Enker og Enkemænd udvides. En Mand, der mister sin Hustru og er i Trang, kan faa Hjælp til Børnene, og Beløbene sættes op, saa at Enker med Børn ikke stilles daarligere end ngtte Kvinder med Børn. At Trangsgrænsen afløses af en Indtægtsgrænse betyder, at flere Enker vil kunne faa Hjælp i Fremtiden. Bidraget til forældreløse Børn hæves betydeligt.

Nu taler man jo om, at denne Udvidelse af Hjælpen til Børn af Enker og Enkemænd vil koste over 5 Mill. Kr., men heroverfor maa man erindre, at man i 1920 her i Tinget enstemmigt vedtog en Lov, der stillede en lignende Sum til Raadighed

for det samme Formaal. Forslaget vil værne om Hjemmene og beviser altsaa, at al Tale om, at Socialdemokraterne vil nedbryde Hjemmene, er ganske hen i Vejet.

Værgeraadenes Forsvinden.

Der har klæbet Et kedeligt Skær over Værgeraadene til Skade for de Børn, der blev fjernet fra Hjemmene. Det er sikkert ikke selve Værgeraadenes Skyld, men jeg finder alligevel det er heldigt, at Værgeraadene forsvinder og Børneværnet overgaar til det sociale Udvalg. Jeg tvivler ikke om, at Udvalget vil forstaa at drage Nytte af humane og forstaaende Kvinders og Mænds Indsigt. For at et Barn skal kunne fjernes fra Hjemmet skal to Tredjedele af Udvalgets Medlemmer stemme derfor. Jeg haaber denne Nyordning vil fjerne den Skygge, der hidtil har hvilet over Værgeraadsbørnene.

Andre Bestemmelser.

H. P. Hansen omtalte Lovforslagets Paragrafer om Sygehjælp, en Række Trangstilfælde har ikke Fattighjælps Virkning og der kan i vanskelige Tilfælde ydes Hjælp til lønnet Assistance i Hjemmet. Udgifterne lægges fra Kommunerne over til Staten. I Lovforslaget om Ulykkesforsikring indføres en Paragraf angaaende de saakaldte Erhvervs sygdomme, saaledes at Arbejdere, der odelægges af Arbejdet i sundhedsfarlige Virksomheder, kan faa Hjælp. Invaliditeten forbedres og Løven om Arbejdsløshedsforsikring forbedres paa en Række Punkter som nævnt under Debatten i Fjor.

Laan hos Kommunen.

En ny Foranstaltning er Laan fra Kommunen, som kan ydes i visse Tilfælde. Det ydes i Reglen kun mod Pantessikkerhed eller mod Kaution af to hæderlige og solvente Mænd. Den sidste Bestemmelse er ubehagelig, den bør fjernes, da den vil give Anledning til megen Misforholdelse. Iøvrigt kalder jeg Laan fra Kommunen en god og klog Foranstaltning, idet et saadant Laan skal sætte Laantageren i Stand til at komme i Gang erhvervsmæssigt set.

Hjælp uden Fattighjælps Virkning.

Hjælpekasserne forsvinder efter Forslaget, men jeg vil hævde, at Hjælpekassebestyrelserne har udført et godt og samfundsnyttigt Arbejde, for hvilket de fortjener Tak.

I Bestemmelserne, der angaar Hjælp med Fattighjælps Virkning tages der haardt paa Folk, der tilsniger sig Kommunelaan, Folk, som fører et uordentligt og losagtigt Liv, arbejdsmodvilige Personer, forsømmelige Forsørgere, Alkoholister og lignende. Forslaget skelner stærkt mellem de Folk, der helst vil klare sig selv, og de, der er ligeglade. Megen Sorg er der flydt af de nugældende Bestemmelser om Fattighjælps Virkning, og derfor er der god Grund til nu at ændre dem som her er foreslaet.

Ifølge Fattigloven er der sidste Aar udbetalt 20—21 Mill. Kr. som Hjælp mod Fattighjælps Virkning, men 32 Mill. Kr. uden disse Virkninger. Men her kommer jo alle de andre sociale Udgifter. Hvis Nedsættelse fra 21 til 2 Mill. Kr. af Udgifterne til Hjælp med Fattighjælps Virkning skal kaldes en Revolution, er den i hvert Fald ikke blodig.

Det er mit Haab, at ogsaa

Vestre vil være med til at ændre Løven om Fattighjælps Virkninger som her er foreslaet. I 1888 gik Hr. Neergaard nemlig i Rigsdagen ind for de Tanker, som ligger til Grund for Forslaget.

Vi har Raad. Et uhyre Fremskridt.

Den foreslaede Ophævelse af Forsorgeskommunen er et uhyre Fremskridt, men den kræver en ny Refusionsordning, thi ellers vil Kommunerne faa en Række uberettigede Udgifter. Spørgsmaalet er saa, om vi har Raad til at gennemføre Socialreformen, der i Overgangstiden vil betyde en Merudgift paa ialt ca. 20 Mill. Kr. og derefter en årlig Merudgift paa 10 a 12 Mill. for Stat og Kommune. Jeg mener, at det er fuldt svarligt at gennemføre Socialreformen, og jeg kan tilføje, at Spørgsmaalet er kun om Viljen, idet jeg ikke er i Tvivl om, at vi har Evnen. Jeg ønsker, der her i Rigsdagen maa være en saadan Glod og Iver, at det maa lykkes os at gennemføre Reformen helt og fuldt saa hurtigt som muligt. K.

Patursson holder foredrag i Oslo.

(Fra vor Korrespondent).

Oslo, den 10. dec. 1930.

Jóannes Patursson holdt idag et foredrag i Oslo. Foredraget, som ikke havde noen officielle arrangører og som holdtes med fri adgang for alle, havde samlet 6—700 mennesker.

Han blev hilset velkommen af professor Paasche og holdt derefter et foredrag paa henimod en time.

Hele foredraget var holdt i en mer forsigtig, pyntelig tone, enn det er vanlig fra hans side. Hans samtale med Stauding for et par dager siden tor ikke være uten forbindelse med dette fenomen.

Han begynte med at omtale Færoyenes historie, hvorledes foretallet begynte med reformasjonen og fortsatte gennem monopoltiden. En sammenligning mellem den kulturelle og økonomiske udvikling paa Færoyene og i deres naboland falt avgjort ut til de sistes fordel. En vesentlig årsak her til var avgifter som var betalt ut av landet siden 1540. Han hevdet, at Danmark hadde synt megen uforstand i sin opførsen like overfor Færoyene.

Om Grønlandsspørmålet utalte han, at færoyingene hadde rett til adgang til Grønland, hadde fra landnamstiden — en rett som aldrig var ophevet — og fra den moderne tid da færoyingene hadde lært grønlanderne å fiske.

Han erklærte, at både han og hans parti var villig til forhandling med Danmark om:

- a. Grønlandsspørmålet.
- b. Det finansielle opgjør mellem Danmark og Færoyane.
- c. Arkiv- og museumssaken.
- d. Reglene for en eventuel folkeavstemning.

Selv om en folkeavstemning ikke fant sted ennå paa et par år, så vilde det allikevel være en rask ekspedisjon.

Færoyingenes nærmeste frender var islingene og han gav uttrykk for et ønske om å komme i nærmere forbindelse med dem.

Patursson avsluttet sitt foredrag med en rekke nokså sen-

timentale bemerkninger om det blodets bånd som bandt nordmennene og færoyingene sammen. Herunder blev han ofte avbrudt av entusiastisk bifall.

Han ønsket dog å betone at ingen «bevisste» nordmann ønsket å fa Færoyene inn under Norge. I det hele tatt gjorde han inntrykk av å være sine ord omhyggelig.

Patursson reiser i kveld til Bergen hvor han skal gjenta sitt foredrag og derefter hjem.

S. S.

Úr Føroyum.

Thorshavn.

Postgangen i Juleperioden 1930.

S/S. „Smiril“ sejler:

Lørdag 20. December 6 1/2 Fm.: Thorshavn—Sando—Trangisvaag—Vaag—Trangisvaag.

Søndag 21. December 6 1/2 Fm.: Trangisvaag—Kvalbo—Sando—Thorshavn.

Mandag 22. December 7 Fm.: Thorshavn—Klaksvig m. v.

Tirsdag 23. December 6 1/2 Fm.: Klaksvig—Thorshavn.

Tirsdag 23. Decbr. 12 Midnag: Thorshavn—Vaag—Vestmanhavn.

Onsdag 24. December 6 1/2 Fm.: Vestmhn.—Midvaag—Thorshavn.

Skulde der ikke kunne sejles Tirsdag den 23. Decbr. Thorshavn—Vaag—Vestmanhavn, udfores denne Tur med Afgang fra Thorshavn Onsdag den 21. Decbr. Kl. 5 Fm., og Midvaag anløbes da kun 1 Gang (paa Ulduren). Den 25. og 26. Decbr. sejles ikke.

Ellers sejles planmæssig (Torsdag den 1. Januar Kl. 10 Fm. fra Thorshavn til Vaag—Vestmanhavn).

Ruten: Thorshavn—Trangisvaag—Vaag (M/K. „Stakkasfossure“)

udfores med Afgang fra Thorshavn Tirsdag den 23. og Onsdag den 31. Decbr. Med Afgang fra Vaag Onsdag den 24. Decbr. og Torsdag den 1. Januar.

Ruten: Thorshavn—Skopen

udfores Tirsdag den 23. Fredag den 26. og Tirsdag den 30. Decbr., samt Fredag den 2. Jan.

Ruten: Thorshavn—Sundelaget—Skaalefjord

udfores ikke Torsdagene den 25. Decbr. og 1. Januar. Torsdagstationerne anløbes Onsdagene den 24. og 31. December. Fredagene den 26. December og 2. Januar sejles planmæssig med den Forandring, at Solmundefjord anløbes først (og sidst).

Ruten: Kvalvig—Ejde

udfores planmæssig den 23. 26. og 30. Decbr. samt 2. Jan.

Ruten: Thorshavn—Kollefjord—Kvívig—Vaag—Vestmanhavn

udfores planmæssig den 23. 27. og 30. Decbr. samt 3. Jan.

Ruten: Thorshavn—Solmundefjord—Gøtegjov—Fuglefjord—Klaksvig

udfores Mandag den 22. Fredag den 26. og Mandag den 29. December samt Fredag den 2. Januar.

Studninger til Jærdabruk.

Løstingdó hefur samtykt at veita nakrar túsund krónur til ruddingararbeiði og gýrðing um nýggjum træðum, keyp av tól og téggi, keyp av handils-tøðum o. t., og til seyðalús.

Úmsókn um studning til gýrð-

Fiskimenn eiga at ænsa eftir, at oljuklæðini eru merkt V. T., ti tað tryggjar dygdagð oljuklæði.

ing og ruddingararbeiði og um studning til tól og téggi um sendast landsnevndini innan 5. januar 1931.

Skemair eru at fáa hjá kommunustýrinum og landbúnaðarráðgevarnum.

Landsnevndin.

„Fædagogomani“.

I nærværende Blads forrige Nr. var optaget en Artikel med ovenstående Titel, underskrevet »En Fæder«.

Efter Artiklens Fremkomst er vi imidlertid blevet overtydet om, at den var fuldkommen uberegtiget, idet Grundlaget for Artiklen var forkert. Lærer Therkildsen har ikke paa nogen Maade kritiseret Stavningen af den paagældende Elevs Navn, lige saa lidt som han har forlangt det skrevet paa Dansk.

Vi beklager Fejlagelsen og tilbagekalder de Ringegtsudtryk, der er brugt om Lærer Therkildsen, ogsaa fordi det er oplyst for os, at Hr. Therkildsen er en baade dygtig og afholdt Lærer.

Dómurin.

De bedes optage følgende:

I Anledning af, at Hr. Páll Patursson og Hr. Zacharias Nielsen ved forskellige Artikler i Bladet »Tingakrossur« har søgt at inddrage mig i en Diskussion i Bladene med dem angaaende Begivenhederne Olafdag og Dømmen, skal jeg bemærke, at jeg selvfølgelig ikke kan inddrage mig i en Debat angaaende Grundlaget for en Straffesag og mindst med de Domfældte i Sagen.

Disse Ord for at Tavshed fra min Side ikke skal blive opfatte som nogen Indrømmelse.

L. Sundorph.

I »Tingakrossur« 5. des. roynir Páll Patursson at bjarga sær undan ábyrgduni fyri sína gerð og at geva mæ og øðrum skuldina, men so lætt skal hann ikki sleppa. Hann er ikki forur fyri at døma i síni egnu sak. Tann maður, ið er settur at døma i rettarmálm her á landi, hevur kent Páll Patursson sekan i brotsgerð móti tingfríðinum og dømt hann 300 kr. í bót ella 40 dagars fongsl, og dómurin fer at standa við makt, um hann ikki verður broyttur við ápell. Páll Patursson er tí dómður fyri brotsgerð móti Føroya Løgtingi, og alt, hann flytur fram fyri at sleppa undan, er hjáputur. Hann skuldi tagt og skamma seg.

Þórshavn, 8. des. 1930.

Edw. Mitens.

Umboðsmaðurin.

Harra J. Patursson, hevði, til sín fyrilestur í Oslo, biðið um at fingið universitetslættan til at halda fund í, men salurin varð sýttur honum.

Við konsertina.

ið hildin var í Sjonleikarhúsinum sunnudagin seinasta, komu inn 300 krónur. Peningurin verður nýttur til jól sjúkling-anna á sanatoríum og á hospitálinum.

„Lognbra“

eitur skaldsaga eftir Heðin Brú, ið nú er útkomin sum snoflutlig bókahefti. Bókin, ið er væl hóskað til fjólagávu, verður nærri umtalað seinni. Fæst í bókasølum og hjá »Vardanum«.